

ARKEOEXPO · KAYNAKÇALI ALAN REHBERİ

Şamuha (Samuha)

Kızılırmak kıyısında Hitit kült ve yönetim merkezi

KONUM Kayalıpınar, Yıldızeli, Sivas	KRONOLOJİ Kalkolitik-Roma; özellikle Orta ve Geç Tunç Çağı
ARAŞTIRMA / KORUMA Aktif kazı · 2022'den beri yeni dönem	EDITORİYAL KONTROL 3 Ağustos 2026

Yukarı Kızılırmak'ın kuzey kıyısındaki Kayalıpınar; Eski Asur ticaret ağı, Hitit anıtsal yapıları ve çivi yazılı tabletleriyle antik Şamuha ile özdeşleştirilen çok katmanlı bir nehir yerleşimidir.

Kayalıpınar'da Hitit dönemi taş temelleri ve anıtsal mimari.
Fotoğraf: Ingeborg Simon · CC BY-SA 3.0 · [Wikimedia Commons](#)

ÖNE ÇIKAN KANITLAR

01 İlk çivi yazılı tablet 1999'da bulundu	03 Yeni dönem kazıları 2022'den beri sürüyor
02 Sistematiik kazılar 2005'te başladı	04 Tabletler Kayalıpınar-Şamuha özdeşliğini destekliyor

02 · ALAN OKUMASI

Alanı katmanlarıyla okuyun

Kronoloji, mekân, buluntu bağlamı ve araştırma soruları birlikte değerlendirilmiştir.

01

Nehir Geçidi ve Bölgesel Ağ

Kayalıpınar'ın Kızılırmak kıyısındaki konumu, Yukarı Ülke'nin yollarını ve geçişlerini denetleyen bir merkez için belirleyicidir. Nehir, yalnız doğal sınır değil; insan, hammadde ve bilginin dolaştığı bir ulaşım koridorudur.

02

Eski Asur Ticaret Katmanları

Orta Tunç Çağı tabakaları, Anadolu'daki kârum ve wabartum ağıyla bağlantılı ticaret dünyasını araştırma imkânı verir. Seramik, mühürleme ve mimari veriler, Hitit başkent sisteminden önceki bölgesel ilişkileri görünür kılar.

03

Hitit Sarayı ve Anıtsal Mimari

Geç Tunç Çağı'na ait büyük yapılar, avlular ve temsil mekânları Şamuha'nın yönetim ve kültür işlevlerini birlikte düşündürür. Mimari evreler, kentin yangın, yeniden yapım ve siyasal değişimlere verdiği yanıtı kaydeder.

SAHA NOTLARI

Katman · mekân · malzeme · peyzaj · koruma gözlemleri

03 · YORUM VE KAYNAKLAR

Araştırma soruları ve önemi

04

Tabletler, Tanrıça Kültü ve Kriz

Çivi yazılı tabletler yer adları, ritüeller ve idari işlemler üzerinden Kayalıpınar'ın Şamuha ile özdeşliğini destekler. Metinlerdeki Şamuha İştari/Šauška kültü, kentin Hititlerin Yukarı Ülke siyasetinde ve kriz dönemlerinde taşıdığı ağırlığı açıklar.

05

Yeni Dönem Kazıları

Koç Üniversitesi yürütücülüğündeki yeni dönem, önceki kazı alanlarını güncel stratigrafi, arkeometri ve koruma sorularıyla yeniden ilişkilendirir. Sezon raporları, anıtsal Hitit yapıları ile daha erken ve geç katmanları birlikte yayımlar.

NEDEN ÖNEMLİ?

Şamuha, metinlerdeki güçlü bir Hitit kült ve yönetim merkezini Kızılırmak kıyısındaki arkeolojik tabakalarla birleştirerek Yukarı Ülke'nin tarihsel coğrafyasını somutlaştırır.

KAYNAKLAR VE İLERİ OKUMA

- [Anatolia Antiqua - Kayalıpınar 2024 Sezonu](https://journals.openedition.org/anatoliaantiqua/5348) ↗
<https://journals.openedition.org/anatoliaantiqua/5348>
- [Koç Üniversitesi - Arkeoloji ve Sanat Tarihi](https://cssh.ku.edu.tr/en/programs/archaeology-and-history-of-art/) ↗
<https://cssh.ku.edu.tr/en/programs/archaeology-and-history-of-art/>
- [Philipps-Universität Marburg - Kayalıpınar](https://www.uni-marburg.de/de/fb06/vfg/forschung/laufend/kayalipinar) ↗
<https://www.uni-marburg.de/de/fb06/vfg/forschung/laufend/kayalipinar>

ZİYARET ÖNCESİ KONTROL☐ Güncel erişim ve çalışma saatini doğrula☐ Fotoğraf ve drone kurallarını doğrula☐ Koruma sınırlarına ve yönlendirmelere uy☐ Kaynak ve gözlem notlarını ayrı kaydet**GÜNCEL DOSYAYI AÇ**<https://arkeoexpo.com/bilgi-kosesi/arkeoloji/samuha>

Yöntem notu: Metin, sayfada belirtilen resmî kurum, kazı ekibi ve Dünya Mirası kayıtlarıyla editoryal olarak kontrol edilmiştir. Bu dosya ziyaret saati, bilet ücreti veya saha erişimi gibi değişken bilgileri içermez; ziyaret öncesinde yetkili kurumdan güncel bilgi alınmalıdır.